

NORGES HØYESTERETT

Den 3. mai 2013 avsa Høyesterett dom i

HR-2013-00949-A, (sak nr. 2013/82), straffesak, anke over dom,

A (advokat Halvard Helle)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Jostein Johannessen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Bårdsen**: Saken gjelder straffutmåling for grov narkotikaforbrytelse. Det er spørsmål om hensynet til domfeltes rehabilitering må medføre at han idømmes samfunnsstraff fremfor ubetinget fengsel, jf. straffeloven § 28a.
- (2) Ved Aust-Agder tingretts dom 17. august 2012 ble A dømt til fengsel i ett år for ulike narkotikalovbrudd. Det helt dominerende forholdet var overtredelse av straffeloven 162 andre ledd jf. første ledd, i form av oppbevaring av drøyt 300 gram amfetamin med en gjennomsnittlig styrkegrad på 12 prosent. Etter As anke skjerpet Agder lagmannsrett straffen til fengsel i ett år og to måneder. Det var dissens i lagmannsretten – fagdommerne stemte for å forkaste anken.
- (3) A har anket straffutmålingen til Høyesterett. Han har bedt om samfunnsstraff. Påtalemyndigheten har anmodet om at anken forkastes.
- (4) Saken er behandlet i sammenheng med HR-2013-00947-A og HR-2013-00948-A, som er votert tidligere i dag.
- (5) *Jeg er kommet til at anken må forkastes.*

- (6) De rettslige utgangspunktene med hensyn til bruk av samfunnsstraff ved grove narkotikaforbrytelser er behandlet av førstvoterende i HR-2013-00947-A. Jeg viser til – og bygger på – det som er sagt der, og går direkte til den konkrete straffutmålingen.
- (7) A er 25 år gammel, enslig og uten forsørgelsesbyrde. Han har misbrukt cannabis i mange år, tidligere også kokain. Han er straffedømt åtte ganger, blant annet for narkotikalovbrudd, vold og overtredelse av straffeloven § 132a. De forhold han dømmes for er begått etter forrige domfellelse 27. april 2011 – blant annet for narkotikalovbrudd – men før soningen av straffen på fengsel i ni måneder som han da ble idømt.
- (8) A skal nå svare for oppbevaring av omkring 300 gram amfetamin. Stoffet ble avdekket i forbindelse med at politiet foretok ransaking hos en bekjent av ham, mens A var på helgebeseøk og hadde stoffet med seg i en pose. De nærmere omstendighetene har lagmannsretten omtalt slik:
- "A har forklart at hans befatning med amfetaminpartiet bestod i at han som en vennetjeneste påtok seg å oppbevare stoffet denne helgen for en bekjent som skulle på utenlandsreise. Han mottok ikke noe vederlag for dette ... Oppbevaringen har likevel ikke hatt liten betydning. Han har ved sin befatning med 300 gram amfetamin, som er et sterkt og vanedannende stoff, bidratt til å fremme en alvorlig narkotikaforbrytelse, hvor det etter omstendighetene må ha stått klart for ham at stoffet var ment for omsetning."**
- (9) Basert på straffenivået som kommer til uttrykk blant annet i Rt. 2009 side 807, Rt. 2009 side 1045 og Rt. 2009 side 1371 antar jeg at straffen for denne oppbevaringen av omkring 300 gram amfetamin i utgangspunktet vil være fengsel i omkring ett år og åtte måneder. As tidligere domfellelser for narkotikakriminalitet virker på den ene siden skjerpene. På den andre siden var stoffets gjennomsnittlige styrkegrad, som nevnt, bare 12 prosent, jf. Rt. 2008 side 1373 avsnitt 11–13. Lagmannsretten la til grunn at A var klar over den lave konsentrasjonen. I formildende retning legger jeg også noe vekt på at A tidlig ga en uforbeholden tilståelse med hensyn til sin befatning med stoffet, jf. straffeloven § 59 andre ledd.
- (10) Som lagmannsretten, anser jeg på denne bakgrunn fengsel i ett år og to måneder som en passende reaksjon, dersom fengselsstraff skal idømmes. Om det i stedet skal benyttes samfunnsstraff beror da på straffeloven § 28a andre ledd, som krever at "sterke grunner taler for at samfunnsstraff idømmes". Sammenhengen mellom vurderingen etter henholdsvis første og andre ledd er nærmere beskrevet i HR-2013-00947-A avsnitt 11 og HR-2013-00948 avsnitt 12.
- (11) Av personundersøkelse 11. april 2013 utført av Kriminalomsorgen fremgår det at A har utviklet seg under og etter siste soning. Han har tatt opp videregående fag og har fra høsten søkt om studieplass ved Høyskolen i X og Handelshøyskolen BI. Etter løslatelsen 1. mars i år har han blant annet arbeidet som servitør/bartender. Han bor foreløpig hjemme hos sin mor, og har god kontakt med sin far og mormor.
- (12) Bildet er likevel sammensatt: Ifølge personundersøkelsen avla A under soningen positiv urinprøve på narkotika, en narkotikahund markerte på cellen hans, og under lufting distraherste A en av betjentene ved innkast av narkotika. I personundersøkelsen har man også referert As kontaktbetjent, som opplevde at A ikke har endret sitt kriminelle tankemønster vesentlig. Det er på det rene at A ikke har fulgt opp skolegangen som

forutsatt etter at han ble løslatt, at han fremdeles røyker cannabis, og at han ikke har brutt med sitt tidligere miljø.

- (13) Lagmannsretten ga i sin dom 15. november 2012 uttrykk for at ”de opplysninger som er gitt om As utvikling ... er positive og bør oppmuntres”, men at det ikke forelå en rehabiliteringssituasjon som ga ”grunnlag for å fravike utgangspunktet om en lengre ubetinget fengselsstraff”. Utviklingen etter lagmannsrettens dom, i første rekke belyst gjennom Kriminalomsorgens personundersøkelse som jeg har referert fra, tilsier at det heller ikke i dag gjør seg gjeldende rehabiliteringshensyn av en slik tyngde at samfunnsstraff vil være en riktig reaksjon på den grove narkotikaforbrytelsen A er funnet skyldig i.
- (14) Anken må etter dette forkastes. Det er enighet om at varetektsfradraget nå skal være 46 dager.
- (15) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. I lagmannsrettens dom, slutningen punkt 2, gjøres den endring at varetektsfradraget settes til 46 – førtiseks – dager.

(16)	Dommer Kallerud:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(17)	Dommer Falkanger:	Likeså.
(18)	Dommar Utgård:	Det same.
(19)	Justitiarius Schei:	Likeså.
- (20) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. I lagmannsrettens dom, slutningen punkt 2, gjøres den endring at varetektsfradraget settes til 46 – førtiseks – dager.

Riktig utskrift bekreftes: